

Harc a rákosi homoksvatag pora ellen

**14 tisztből, 1350 emberből, 50 motorból
áll a főváros köztisztasági hadserege
A jövő évben köztisztasági kongresszus
lesz Budapesten**

(A Nemzeti Újság tudósítójától.) A választási küzdelem alatt minden bajért a „Wolff-rezimét“ okolták. „Wolffék“ voltak az okai, hogy a főváros nem vásárolta vissza a külföldi kölesönök kötvényeit, amikor azok a legalacsonyabb árfolyamon álltak és szinte értéktelenek voltak, holott mindenki tudja, hogy abban az időben csak úgy, mint ma is, nem a főváros, nem is a tanács és nem is a közgyűlés és nem is „Wolffék“, hanem a mindenkor pénzügyminiszter irányította a főváros pénzügyeit. „Wolffék“ voltak az okai, hogy a tüdővész veszedelmes méretekben terjedt a fővárosban, holott mindenki tudja, hogy „Wolffék“ határozták el a három hatalmas tüdőbeteg-pavillon építését az Új Szent János-kórház mellett és ezek közül kettő már fel is épült s a harmadiknak felépítésére is megtörténtek az intézkedések. „Wolffékat“ okolták azzal is, hogy a főváros köztisztasági szempontból oly sok kívánnivalót hagyott hátra, holott köztudomású, hogy fennállottak a víz használatát korlátozó intézkedések, a forradalmak lerontották a munkásanyagot, a pénzügyi hiány pedig a köztisztaság terén is erősen érezhető volt.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Harc a rákosi homoksvatag
pora ellen*

Forrás: *Nemzeti Újság*

Bm

(Hely)

1925. 7. 21.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old)

Osztályozás

Tárgy

614.76

Hely

Idő

1925

Személy

Mégis „Wolffék“ voltak azok, akik nagy áldozatok árán a köztisztaság terén is visszaállították a státus quo-t és olyan technikai berendezésekkel gazdagították a főváros köztisztasági intézményeit, amilyenekkel azok még békében sem bírtak. Elég itt rámutatnunk arra, hogy míg békében a fővárosnak összesen 10 locsoló- és seprőautója volt, ma már összesen ötven motorüzemre berendezett seprő- és locsológépe van, ezek között pedig kettő valóságos seprőóriás, mely épen a napokban érkezett meg Budapestre. És még a nyár folyamán 12 újabb locsoló- illetve seprőgépet vesz át a főváros az egyik hazai gépgyártól és így az agyba-főbedicsért demokrata időkben beszerzett 10 motoros locsoló- és seprőgéppel szemben, rövidesen 62 ilyen gép áll majd a főváros köztisztaságának szolgálatában.

A főváros lakosságának jórésze különben nem is sejtji, hogy a köztisztaság polgári katonáinak milyen légiója örökődik azon, hogy a főváros utcai tiszták legyenek, az utcai és házi szemét rendszeresen eltávolíttassék és ártalmatlanná tétessék. A legutóbbi ötven év alatt ebben a tekintetben a főváros óriási lépésekkel haladt előre és érte utól a nyugati városokat. Hogy száz évvel ezelőtt hol lehetett a város, azt József nádornak lakonikus programja világítja meg, melyet 1808-ban a „szépbiztoni bizottmány“ban így fejezett ki: *bontani, korlátozni, látni!* Ez a program a város régi kerfalainak lebontására, a Duna szabályozására és a futóhomok megkötésére vonatkozott. A szépbiztoni bizottmány szellemi örököse ma jórészt a székesfővárosi közmunkák tanácsa, másrészt a városi tanács, melynek végrehajtó közega a közterületek tisztántartása céljából a köztisztasági hivatal. A kis piszkos vidéki városkából, Pestből ezek varázsolták ide a világvárosi Budapestet.

A por azonban nagy hibája fővárosunknak, melyet ebből a szempontból is szeretnek más városokkal összehasonlítani. Elfeledik azonban, hogy alig van a kontinensen még egy város, mely úgy épült volna homokbuckák tetején, mint Budapest, melyet ma is homoktenger vesz körül. Az a por, mely Budapest levegőjében uszik, a rákosi, palotai és szentlőrinci homoksvatagról kerül be a szelek szárnyán Budapestre. Ez ellen nem véd meg bennünket sem az utcák aszfaltozása, sem az öntözés, sem az olajozás. Ezek legfeljebb *lecsökkentik a pormennyiséget, abszolút tiszta levegőt azonban ezek sem tudnak biztosítani Pestnek.* Ezért nem lehet itt Salzbürgre, Innsbrückre, Münchenre, Zürichre vagy Genf-re hivatkozni s ezért nem lehet semmiféle rezsímet Budapest poros levegőjeért felelőssé tenni.

A főváros köztisztasági hivatala 5.200.000 égyzetméteren küzd a por ellen annak víz és olaj által való lekötésével. Egy bébeli ezred létszámát erősen meghaladja azoknak az embereknek a száma, akik a köztisztasági hivatal alkalmazásában a porral állandó harcban állanak. 14 köztisztasági tiszt irányítása mellett 1350 altiszt, előmunkás és munkás végzi állandóan a főváros tisztántartásának munkálatait. Köztisztasági szempontból a főváros területe 18 köztisztasági kerületre van felosztva, minden kerület két járásra, a járasok pedig 25-30 munkahelyre oszlanak. Minden munkahelyen egy-egy előmunkás, vagy régebbi munkás van alkalmazva. *A munkahelyek terjedelme külön-*

böző. A belső városrészekben, ahol nagyobb a forgalom és így nagyobb a szemétképződés is, egy-egy munkahely kisebb terjedelmű, viszont a külterületeken, az utcák egész sorára elegendő egy-egy munkás. A melegebb időkben ehhez a nagyszámu emberi munkaerőhöz beosztják a seprőgépeket, mosógépeket és locsoló motorokat, míg a külterületeken még locsolókocsik járnak. Havazás esetén nyolcórás turnusokban permanens szolgálatot tart a köztisztasági hivatal. A rendes munkásokat a hóékekhez, hóaknákhöz s a dunaparti hólerakodóhelyekhez osztják be, míg a többi rendes munkás egy-egy csoport rendkívüli munkás élén dolgozik.

A köztisztasági hivatal arra törekszik, hogy az egész szolgálatot motorikus erőre rendezze be és a szemétkgyűjtést teljesen pormentessé tegye. Ebből a célból szaporítja állandóan az automobilparkot és mind modernbb gépeket igyekszik beszerezni. A jövő évben lesz Budapesten a nemzetközi köztisztasági kongresszus, melynek tagjai köztisztasági szempontból

is egy teljesen modernül berendezett világvárost fognak itt találni.

th.

Németország köztisztasági üzemei most tartanak országos kongresszust

Essenből jelentik ugyanis, hogy Németország városi fuvar- és utcatisztító üzemei vezetőinek szövetsége ma délelőtt nyilvános gyűlést tartott, amelyen számos külföldi vendég is résztvett. A gyűlésen többi között Bécs és Budapest városát két-két kiküldött képviselte. Malmö és Hága is elküldötték képviselőjüket. Adolphe igazgatónak (Köln), a szövetség elnökének megnyitóbeszéde után Haefer főpolgármester (Essen) üdvözölte a gyűlés résztvevőit, valamint a külföldi vendégeket. A szövetség elnöke erre rövid seregszemplét tartott a szövetséghez tartozó üzemek felett.